

φρέδε εἰρήνην, τῆς ὁποίας αἱ συθῆκαι ἦσαν αἱ ἀκό-
 λωθοι· ὁ μὲν βασιλεὺς ὑπέχετο νὰ δώσῃ
 εἰς τὸς ἡγεμόνας, ἐφ' ὅσον ἂν διαρκέσῃ
 ὁ πόλεμος, πᾶσαν ἐνδεχομένην βοήθειαν
 στρατιωτῶν καὶ τροφῶν· ἐκεῖνοι δὲ ν' ἀπο-
 δώσῃν εἰς αὐτὸν, ὅσας ἂν κυριεύσωσι πό-
 λεις ἀπὸ τῶν Τέρκων καὶ Σαρακηνῶν. Μετ'
 ἔτι πολὺ δὲ ἦλθον καὶ οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες ἔχοντες
 πολλὰ στρατεύματα, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας διαβάν-
 τες τὸν Βόσπορον, ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὴν Χαλκη-
 δόνα, διανοόμενοι νὰ πορευθῶσιν ἐντεῦθεν κατὰ τῆς
 Νικαίας.

Ἐν τῆτοις, διχόνοιαι καὶ ταραχαὶ συνέβησαν εἰς
 τὸ στρατεῦμα τῆ Πέτρου, τὸ ὁποῖον εὗρισκετο πλησίον
 τῆς Νικαίας, καὶ οἱ Γάλλοι ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τῶν Γερ-
 μανῶν καὶ Ἰταλῶν, διὰ τὸ ὁποῖον ἐδυνήθησαν οἱ Τέρ-
 κοὶ νὰ τῶν νικήσωσι πολλάκις, εἰς τρόπον ὥστε ἐκ τῶν
 40,000 στρατιωτῶν τῆ Πέτρου μόλις ἔμειναν 3,000,
 οἱ ὁποῖοι κατέφυγον εἰς τὴν Κινήτην καὶ ἀντεμάχοντο,
 ἕως ἔτι ἐνωθέντες μετὰ τὸ στρατεῦμα τῆ Γοθοφρέδε καὶ
 τῶν λοιπῶν ἡγεμόνων, οἱ ὁποῖοι ἤδη ἔφθασαν, συν-
 επολιόρκησαν τὴν Νίκαιαν ἐν μηνὶ Μαίῳ 1097, ἡ ὁ-
 ποία μετὰ πολλὰς μάχας καὶ ἀντιστάσεις τῶν πολιορκ-
 κόντων καὶ πολιορκημένων παρεδόθη τῇ πέμπτῃ Ἰουλίου
 εἰς τὸν βασιλικὸν στρατηγὸν Βατμίτην· μεταξύ δὲ
 τῶν αἰχμαλώτων εὗρέθη ἡ σύζυγος τῆ Σελεῦμάνου,
 τῆ τότε Σελτάνου, καὶ δύο τέκνα, τὰ ὁποῖα ἐσάλησαν
 παρευθὺς εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν (1).

(1) Κατ' Ἄνναν Κομνηνὴν ὁ Ἀλέξιος ἐστράτευσε
 μὲν εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Νικαίας, οἱ ἡγεμόνες μερίσαντες τὸ σράτευμα εἰς δύο μέρη, ἐπορεύοντο εἰς τὴν Συρίαν. Ὁ Σαλευμάνος ἔχων 60,000 ἀνδρώπυς, ὠρμησεν αἰφνιδίως εἰς τὸν Βοημῆνδον, ὅσις προεπορεύετο, καὶ ἐνίκη αὐτὸν κατὰ κράτος, εἰς δὲν ἤρχετο εἰς βοήθειαν ὁ Οὐβός μετ' 30,000 στρατιώτας, ὁ ὁποῖος ὀρμήσας εἰς τὸς ἐχθρὸς, κατέκοψε 40,000, τὸς δὲ λοιπὸς ἠνάγκασε νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ ὄρη. Μετὰ ταύτην τὴν νίκην παρεδόθησαν ἡ Ἀντιόχεια τῆς Πεισιδίας, τὸ Ἰκόνιον τῆς Κιλικίας, ἡ Ἡράκλεια, καὶ ἄλλαι πολλαὶ πόλεις. Τότε οἱ χριστιανοὶ ἡγεμόνες ὁμόσαντες νὰ μὴ ἐπιστρέψωσιν, πλὴν ὅταν ἐλευθερώσωσιν τὴν Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τῶν ἀπίστων, διέβησαν τὸν Ταῦρον, ἐκυρίευσαν τὴν Μαρησίαν καὶ Ἀρτεσίαν, καὶ τέλος ἐστρατοπέδευσαν τῇ 21 Ὀκτωβρίᾳ 1097 πλησίον τῆς περιφήμου πόλεως τῆς Ἀντιοχείας. Ἐπειδὴ ἡ πόλις ἦτο καλῶς ὠχυρωμένη, καὶ εἶχεν 27000 ἀ. χ. φύλακας, ἡ πολιορκία διήρκεσεν ἕως τῆς τρίτης Ἰουνίου, 1098. ὅτε Πύρρος τις, ἀποσατήσας κατὰ τὸ φανερὸν καὶ γυνόμενος Τῆρκος, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Τῆρκοι ἐνεπισεύθησαν τὴν φύλαξιν ἐνὸς πύργου, ὅσις ὠνομάζετο αἱ δύο ἀδελφαί, ἐπρόδωκε τὴν πόλιν εἰς τὸν Βοημῆνδον, τῷ ὁποῖοι οἱ στρατιῶται ἐμβάντες διὰ νυκτὸς, ἠνέωξαν τὰς πύλας εἰς τὸ λοιπὸν σράτευμα, τὸ ὁποῖον ὠρμησεν αἰφνιδίως καὶ κατέκοψε τὸς Τῆρκυς σχεδὸν ἕως ἐνός. Μετ' ἕ πολὺ δὲ ἠκολούθησε μεταξύ τῶν χριστιανῶν καὶ τῷ Κορβηνῷ, ἐνὸς τῶν στρατηγῶν τῷ βασιλέως τῆς Περσίας, καὶ ἔ-

Λατίνου, ἢ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Νίκαιαν, ἀλλ' ἔσειλε κατ' αὐτῆς τὸν στρατηγὸν Βατομίτην, ἀφ' οὗ οἱ Τῆρκοι ἐφάνησαν ἤδη πρόθυμοι νὰ παραδώσωσιν τὴν πόλιν κάλλιον εἰς αὐτὸν, παρά εἰς τὸς Φράγγυς.

τέρα μάχη, ὅπε ἔπεσον ἀπὸ μὲν τὰς Τέρκας ὡς
 α.χ. 100,000, ἀπὸ δὲ τὰς Χριστιανὰς 4200. Αὕτη δὲ ἡ
 1098. μάχη συνεκροτήθη τῇ 27 Ἰουνίου 1098, καὶ τὴν ἀκό-
 λουθον ἡμέραν παρεδόθησαν καὶ οἱ Τῦρκοι, ὅσοι εἶχον
 ἔτι τὴν ἀκρόπολιν τῆς Ἀντιοχείας.

Οἱ Χριστιανοὶ κυριεύσαντες τὴν Ἀντιόχειαν, δὲν
 ἠθέλησαν νὰ τὴν παραδώσῃν εἰς τὸν βασιλέα, ἀλλ'
 εἰς τὸν Βοημῆνδον, κατηγοροῦντες ἐκεῖνον, ὅτι ἔπρατ-
 τεν ἐναντίον τῆς συνθήκης, καὶ δὲν ἔδωκε προφασιζό-
 μενος τὴν μικροτάτην βοήθειαν. Οὗ βασιλεὺς τότε
 μὲν ἐνηχολεῖτο κατὰ τὸ Ταγγριπέριον, ἐνὸς Τέρκου
 πειράτη, ὁ ὁποῖος κυριεύσας τὴν Σμύρνην, Ἐφεσον,
 Χίον καὶ Ρόδον, ἔβλαπτε τὰ παραθαλάσσια τῆς βα-
 σιλείας, ὅτε δὲ κατενίκησεν αὐτὸν καὶ ἐκυρίευσεν ἐκτὸς
 τῶν ἄνω ῥηθεισῶν πόλεων καὶ τὴν Φιλαδέλφειαν, Λαο-
 δίκειαν καὶ ἄλλας παραθαλασσίας πόλεις, ἔστειλε
 πρέσβεις πρὸς τὸν Βοημῆνδον, καὶ ἐζήτην νὰ παραδώ-
 σῃ τὴν Ἀντιόχειαν ὡς αὐτῷ ἀνήκεσαν. Ἀλλ' ἐκεῖνος
 ὠργισθὲν, καὶ ἀντεζήτην ὡς ἡγεμῶν τῆς Ἀντιοχείας
 τὴν Λαοδίκειαν, καὶ σείλας τὸν ἀνεψιόν τε Ταγγρέδον,
 παρήγγειλε νὰ τὴν κυριεύσῃ μὲ βίαν, τὸ ὁποῖον καὶ
 ἔπραξεν ἐκεῖνος, κυριεύσας ἐν ταύτῳ καὶ ἄλλας ἐν Κι-
 λικίᾳ πόλεις τῷ βασιλέως. Τότε ἐσάλησαν κατ' αὐ-
 τῷ παρὰ τῷ βασιλέως δύο στρατηγοὶ, ὧν ὁ μὲν Τα-
 τίκιος, ὁ στρατηγὸς τῷ σόλῳ, κατενίκησε παρὰ τὴν
 Ρόδον τὸν σόλον τῶν δυτικῶν ἡγεμόνων, ὁ δὲ Καν-
 τακζηνός, ὁ στρατηγὸς τῷ πεζῷ στρατεύματι, ἐκυ-
 ρίευσεν τὴν Λαοδίκειαν. Οὗ Βοημῆνδος βλέπων τὸν ἐ-
 αὐτόν τε ἀνίκανον νὰ πολεμῇ μετὰ τῷ βασιλέως διὰ
 ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης, εἰς μὲν τὴν Ἀντιόχειαν ἀφῆ-
 κεν ἰκανὴν φρερὰν, αὐτὸς δὲ ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἰτα-

λίαν, ἔλθων πρὸς τὸν Πάπαν, παρέστησεν αὐτῷ
 ἐξ Σκίδας αἰχμαλώτους τῆ βασιλείως, ἔλεγεν,
 ὅτι ὁ Ἀλέξιος μὲ τοιούτους ἀπίστους ἔβαρβάρους ἠγω-
 νίζετο νὰ ματαιώσῃ τὸν σκοπὸν τῶν χριστιανῶν ἡγεμό-
 νων, τὸ ὅποιον τόσον παρώξυνε τὸν Πάπαν καὶ τὸν
 λαὸν, ὥστε πολλοὶ ἀπεγράφησαν ὡς στρατιῶται τῆ Βοη-
 μένδου, ἔζητουν νὰ τιμωρήσωσιν ἓνα ἡγεμόνα, τὸν
 ὅποιον ἐνόμιζον ὡς ἐχθρὸν τῆ χριστιανικῆ ὀνόματος.
 Συναγαγὼν ἔν ὁ Βοημένδος τοιαυτοτρόπως ἀξιόλογον
 στρατεύμα, ἐστράτευσε εἰς τὸ Δυρράχιον, ὅπε ὁμῶς
 ἠναγκάσθη δι' ἔλλειψιν τροφῶν νὰ κάμῃ εἰρήνην μετὰ
 τῆ βασιλείως. Μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῆ πολέμου,
 ἐστράτευσε ὁ Ἀλέξιος κατὰ τῶν Τέρκων, ἔνίκη-
 σε πολλάκις, ἕως ἔ ἠνάγκασεν αὐτὸς νὰ ζητήσων
 εἰρήνην, ἣ ὁποία ἔ ἐγένε, ἔ εἶτα ἐπέρασε τὸ λοι-
 πὸν τῆς ζωῆς ἐπιμελόμενος νὰ καταπραΰνῃ τὰ τότε
 ρχίσματα τῆς ἐκκλησίας τῶν Γραικῶν· ἀπέθανε δὲ α. χ.
 ἐν ἔτει 1118 τῷ λζ' ἔτει τῆς βασιλείας ἔ τῷ κς' 1118.
 τῆ σαυροφορικῆ πολέμου. Οἱ Γραικοὶ ἱστορικοὶ, ἔ μά-
 λιστα ἣ θυγάτηρ αὐτῆ Ἀννα Κομνηνῆ, ἱστοροῦσι τὸν
 Ἀλέξιον ὡς κάλλιστον ἔ ἐνάρετον· οἱ δὲ ἱστορικοὶ τῶν
 σαυροφορικῶν πολέμων τῆναντίον· συμφωνοῦσι δὲ πάν-
 τες κατὰ τῆτο, ὅτι ἦτον ἄξιός, συνετός, ἔ ὁ τότε
 κάλλιστος πολιτικός.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆ Ἀλεξίου ἀνέβη τὸν θρό-
 νον ὁ υἱὸς αὐτῆ Ἰωάννης Κομνηνός, ὁ ὅποιος περὶ τὰς
 ἀρχὰς τῆς βασιλείας ἀνακαλύψας τὴν συνωμοσίαν τῶν
 πρώτων αὐτῆ συγγενῶν, οἱ ὅποιοι διὰ παρακινήσεως
 τῆς ἀδελφῆς τῆ Ἀννης ἐμελέτων νὰ καθαιρέσωσιν αὐ-

τὸν ἀπὸ τῆς Φρόνης, καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ βάλῃ τὸν Βρυένιον, τὸν ἄνδρα τῆς Ἀννης, ἐσυγχώρησεν ὅλας τὰς συνωμότητας, ἔπειτα δὲ ἐξώρισεν ἀπὸ τὴν αὐλὴν ὅσας ὑπώπτευε, καὶ ἀντ' αὐτῶν κατέστησεν ἑτέρας ἐναρέτους καὶ τιμίους (1). Τῷ β' ἔτει τῆς βασιλείας ἀκέσας, ὅτι οἱ Τῆρκοι εἰσέβαλον εἰς τὴν Φρυγίαν, ἐσράτευσεν προσωπικῶς, ἐνίκησεν αὐτὸς πολλάκις, καὶ ἐκυρίευσεν πάλιν πολλὰς πόλεις τῆς Κιλικίας, καὶ μάλιστα τὴν Σωζεπολιν τῆς Παμφυλίας, καὶ ἀναγκάσας αὐτὸς ν' ἀνανεύσῃ τὴν μετὰ τῆς πατρὸς Ἀλεξίᾳ εἰρήνην, ἐπέσρεψε Σριαμβεύων εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὅπως ὁμῶς ἐπολλῶ ὑπερον ἀκέσας πάλιν, ὅτι οἱ Σκύθαι διαβάντες τὸν Δέναβιν, κατεπόρθησαν τὴν Θράκην, ἐσράτευσεν κατ' αὐτῶν· καὶ κατανικήσας αὐτὸς εἰς διαφόρους μάχας, ἐπέσρεψε πάλιν εἰς Κωνσταντινέπολιν Σριαμβεύων. Ἀλλ' οἱ Τῆρκοι μὴ φυλάττοντες τὴν νεωστὶ γενομένην εἰρήνην, ἐσράτευσαν ἐξαίφνης εἰς τὴν Γαλατίαν καὶ Κιλικίαν, καὶ ἐκυρίευσαν πολλὰς πόλεις. Τότε ὁ βασιλεὺς στρατεύσας πάλιν κατ' αὐτῶν, ἐκυρίευσεν τὴν Ἀρμενίαν ὅλην, καὶ ἔτις ἐπέσρεψεν εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὅπως διατάξας τὰ ἔσωθεν τῆς βασιλείας, ἐσράτευσεν ἐν ἔτει 1140 εἰς τὴν Συρίαν ἐπὶ σκοπῶ νὰ κυριεύσῃ τὴν Ἀντιόχειαν, τὴν ὅποιαν εἶχον οἱ Λατίνοι· πλὴν ἀντιπολεμόμενος ἀπὸ τῶν Ἀντιοχείων, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀπρακτος, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Κιλικίαν,

(1) Μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας τῆς Ἰωάννη Κομνηνοῦ παύει τῆς Ζωναρά καὶ Γλυκῆ ἡ ἱστορία, καὶ ἀρχεται ἡ τῆς Ἰω. Κιννάμου καὶ Νικήτη Χωνιάτου, ὁ ὁποῖος περιγράφει διεξοδικῶς τὴν γενναϊότητα τῆς βασιλείας πρὸς τὰς μισητὰς αὐτῶν συγγενεῖς.

ὅτε πληγωθεὶς τὴν χεῖρα ἀπὸ φαρμακερὸν τόξον, καὶ βλέπων ἐγγύς τὸν θάνατον, ἐκήρυξε διάδοχον τὸν ἀ. χ. υἱόν τε Μανυῆλ· ἀπέθανε δὲ τῆ ἢ Ἀπριλίῃ 1143, 1143. βασιλεύσας καὶ χρόνους καὶ ὀκτὼ μῆνας. Οἱ ὑπήκοοι ἠγάπων τὸν Ἰωάννην ὡς φιλόανθρωπον καὶ καλοκάγαθον, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐφοβήντο αὐτὸν ὡς ἀνδρείον, ἐμπειροκόλεμον καὶ πάντοτε νικῶντα.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΜΑΝΟΤΗΛ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

Εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τῆ πατρὸς ἐσειλεν ὁ Μανυῆλ εἰς Κωνσταντινέπολιν τὸν Ἀξῦχον, τὸν μέγαν δομέσικον, προσάξας νὰ πιάσῃ τὸν ἀδελφόν τε Ἰσαάκιον καὶ νὰ τὸν κλείσῃ εἰς μοναστήριον, ἔπειτα δὲ ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ἀσμένως ὁ λαὸς, ὅσις ἐμίσει τὸν Ἰσαάκιον, καὶ ἔξεψεν αὐτὸν ὁ πατριάρχης εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Τοιοτρόπως ἀναβὰς ὁ Μανυῆλ τὸν θρόνον ἠσύχως, καὶ διατάξας τὰ ἔσωθεν τῆς οἰκίας τε, πρῶτον μὲν ἀπέλυσε τὸν Ἰσαάκιον, ὅσις ὤμοσε νὰ μὴ νεωτερίσῃ τι ἐν τῇ ἀπυσία τε, εἶτα δὲ ἐσράτευσεν εἰς τὴν Φρυγίαν, καὶ κυριεύσας ἀπὸ τῆς Τέρκης πολλὰς πόλεις τῆς Φρυγίας, ἐσρατοπέδευσε μὲν πλησίον τῆ Ἰκονίε, ὅμως ἠναγκάσθη νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὅτε, μὲ ὅλον ὅτι εἶχε γυναῖκα τὴν Γερτρούδην, συγγενῆ τῆ Γερμανῆ καίσαρος Κορράδε, ἔζη παρὰ νόμον μὲ τὴν ἀνεψιάν τε Θεοδώραν, διὰ τὸ ὅποιον ἐμίσην αὐτὸν οἱ ὑπήκοοι. Πλὴν ἔδεν ἄλλο ἔκαμε τὸ ὄναμά τε μισητὸν εἰς τῆς μεταγενεσέρους, ὅσον ἢ πρὸς τῆς Λατίνους ἀπισία τε· ἐπειδὴ ὑποχρεοθεὶς νὰ δώσῃ ὅλας τὰς ἀναγκαίας τροφὰς εἰς τῆ Κορράδε τὸ σράτευμα, τὸ ὅποιον

ἐσράτευεν ἐν ἔτει 1146 εἰς τὰς ἀγίους τόπους, ὅχι μόνον δὲν ἐφύλαξε τὴν ὑπόχεσιν, ἀλλὰ κατεργάμωσε τὰς χώρας, δι' ὧν ἐκεῖνο διέβαινε, καὶ ἔκλεισε τὰς πύλας τῶν πόλεων, φανερώσας καὶ εἰς τὸν Μαιμύτην, τὸν βασιλέα τῶν Τέρκων ἐν Ἰκονίῳ τῆς μικρᾶς Ἀσίας, τὰς σκοπὰς τῆ Κορράδος καὶ τῶν λοιπῶν ἡγεμόνων· μάλιστα δὲ διηγῶνται, ὅτι οἱ Γραικοὶ, εἰς τὰς ὁποῖας ὁ βασιλεὺς ἐνέπνευσεν ἄσπονδον μῖσος κατὰ τῶν Λατίνων, ἐμίγνυσον εἰς τὸ ἄλευρον ἄσβησον, καὶ ἔτω πωλῶντες αὐτὸ εἰς τὰς Λατίνους, πρῆξένησαν εἰς αὐτὰς πολλὴν φθοράν. Οἱ δὲ βασιλεὺς τῶν Τέρκων μαθὼν τὰς σκοπὰς τῶν Λατίνων, κατέπεισεν ὅλους τὰς ὁμοθρήσκους ἡγεμόνας νὰ ἐνωθῶσι κατ' αὐτῶν, καὶ ἔτως οἱ σκοποὶ τῶν δυτικῶν ἡγεμόνων ἐματαιώθησαν, καὶ κατηφανίσθη σχεδὸν ὅλον τὸ ἐσράτευμά των, τὸ ὅποτον ἐδύνατο εὐκόλως νὰ θριαμβεύσῃ ἐναντίον ὅλων τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν (1).

Ἐν τέτοις, ἀκέσας ὁ Μανυῆλ, ὅτι Ρ'ογέρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας, ὅσις ἐθυμώθη κατὰ τῆ βασιλείως διὰ τὴν προδοσίαν, ἐκυρίευσεν τὴν Κέρκυραν, καὶ ἐκεῖθεν πλεύσας εἰς Κόρινθον, ἐκυρίευσεν καὶ διήρπασεν τὰς Θήβας καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Βοιωτίας, ἐσράτευσε κατ' αὐτὰς, καὶ μόλις κυριεύσας πάλιν τὴν Κέρκυραν, ἀπεφάσισε νὰ κινήσῃ τὸν πόλεμον εἰς τὴν Σικελίαν· ἀλλ' ἐν τῷ πλείειν χειμῶνι περιπεσὼν σφοδρῶ, καὶ ζημιώσας πολλὰ πλοῖα, ἠναγκάσθη νὰ προσορμήσῃ εἰς τὸν Αὐλῶνα, ὅπε μαθὼν, ὅτι οἱ

(1) Οἱ μὲν Νικήτας περιγράφει διεξοδικῶς τὰς ἀσυνταξίας καὶ τὴν ἀπιστίαν τῆ Μανυῆλ, ὁ δὲ Κίνναμος ἐπαινεῖ αὐτὸν μάλιστα διὰ τὴν πρὸς τὸν Κορράδου πολιτείαν τῆ.

Σέρβοι εἰσέβαλον εἰς τὴν μοναρχίαν, εἰς μὲν τὸν Μιχαὴλ Παλαιολόγον παρήγγειλε νὰ πολεμήσῃ εἰς τὴν Σικελίαν, αὐτὸς δὲ ἔλθων κατενίκησε τὰς Σέρβους καὶ τὰς βοηθὰς αὐτῶν Οὐγγυροὺς, καὶ ἐπέσρεψε νικητὴς εἰς Κωνσταντινῆπολιν. Οἱ δὲ Παλαιολόγος ἐμβὰς εἰς τὴν Καλαβρίαν, ἐνίκησε πολλάκις τὸν Ρογέρον, καὶ διῆρκαζε τὴν χώραν, ἕως ἃ ἔγινε διὰ μεσιτείας τῆ Παπά μεταξὺ τῶν δύο ἡγεμόνων εἰρήνη.

Μετὰ τὴν κατάπαυσιν τούτου τοῦ πολέμου, ὁ βασιλεὺς περιῆλθε τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας, τιμώμενος καὶ φιλοφρονούμενος ἀπανταχοῦ ἀπὸ τοὺς Λατίνους· ἀλλ' ἐν τῷ ἐπιστρέφειν πολεμηθεὶς ἑξαίφνης ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἀσίαν μὲ πολυάριθμον στρατεύμα, τὸ ὁποῖον ἀκούσας ὁ Σουλτάνος, ἐφοβήθη καὶ ἔσειλε παρευθὺς πρέσβεις, προβάλλων εἰρήνην εὐλογοφανῆ. Ἀλλ' ὁ Μανουὴλ παρακινούμενος ἀπὸ νέους καὶ ἀπείρους στρατηγούς, δὲν ἐδέχθη τὰ προβλήματα τῶν πρέσβεων, ἀλλ' ἀπεκρίθη μὲ ἀλαζονείαν, ὅτι εἰς τὸ Ἰκόνιον, τὴν καθέδραν τῆς Τυρκικῆς μοναρχίας, θέλει ὁμιλήσει περὶ εἰρήνης. Τότε ὁ Σουλτάνος ὀρῶν ἄφυκτον τὸν πόλεμον, προκατέλαβε τὰ γενὰ τοῦ Τζουβρίτζη, διὰ τῶν ὁποίων ἔμελλε νὰ διαβῇ τὸ βασιλι-

(1) Ἐν ταύτῃ τῇ τῆ Ρογέρος ἐπιχειρήσει ἐκομίσθησαν κατὰ πρῶτον εἰς Ἰταλίαν μεταξὺ τῶν Γραικῶν αἰχμαλώτων οἱ πρῶτοι ὑφάνται τῆ μεταξίς. Οἱ δὲ πόλεμος τῆ βασιλείας ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ ἔγινε μετὰ τὸν θάνατον τῆ Ρογέρος ἐναντίον τῆ υἱῆ Γελιέλμου, μετὰ τῆ ὁποία καὶ ἔγινεν ἡ εἰρήνη. Ὅρα Giannone hist. de Naples I. 11 ch. 7. καὶ I. 12. Ὁ Κίναμμος περιγράφει τῆτο τὸ συμβεβηκὸς κεφ. α' - ιβ', ὅπε προσσημειοῖ, ὅτι ὁ Μανουὴλ ἐγνώρισεν τὸν Γελιέλμον ὡς βασιλέα.

κὸν σράτευμα, καὶ ὀρμήσας ἐξαίφνης εἰς αὐτοὺς διαβαίνοντας, προὔξενησεν εἰς αὐτοὺς μεγάλην φθορὰν, ῥίπτων ἀπὸ τὰ ὄρη πολλότατα βέλη καὶ βράχους, καὶ τέλος ἐκύκλωσεν αὐτὸς ἀπανταχόθεν. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐλεεινῇ κατασάσει τῶν Γραικῶν, ὁ Σουλτάνος ἐξεῖλε μ' ὄλον τῆτο ἓνα τῶν πρώτων ἀρχόντων, ὀνομαζόμενον Γαβρᾶν, προβάλλων εἰρήνην εἰς τὸν Μανυῆλ, ἣ ὅποια καὶ παρευθὺς ἐκυρώθη ἐκάτέρωθεν, καὶ ἕτως οἱ στρατιῶται τῆ βασιλέως ἐφθασαν ἀκωλύτως ἀγαλλόμενοι καὶ χαίροντες εἰς τὰς Χωνὰς, ὅπερ ὁ βασιλεὺς διαμερίσας, ὅσα χρήματα εἶχεν, εἰς τὴν στρατιῶτας, ἐπορεύθη εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν, καὶ ἐνταῦθα διέτριψε μέχρι τῆς παντελοῦς ἰάσεως τῶν πληγῶν τε.

Μετ' ἔ πολὺ ἀνενεώθη ὁ πόλεμος τῶν Τέρκων καὶ Γραικῶν, ἐπειδὴ ὁ Μανυῆλ δὲν ἠθέλησε νὰ καταλίψη κατὰ τὴν γενομένην συνθήκην τῆς τελευταίας εἰρήνης τὰ ὀχυρώματα τῆ Δορυλαίε καὶ Σαβλές ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, προφασιζόμενος ὅτι δὲν ἦτον ὑπόχρεως νὰ φυλάξῃ πρᾶγμα, τὸ ὅποτον ἀναγκαζόμενος ὑπεχέθη. Ὁ Σουλτάνος ἀκέσας ταύτην τὴν ἀπόκρισιν ἐθυμώθη, καὶ ἐξεῖλε κατὰ τῆς Φρυγίας 24,000 ἀνδρώπες καὶ στρατηγὸν τὸν Ἀτίπακον, ὁ ὅποιος διαρπάσας τὴν Φρυγίαν ἀνηλεῶς, ἐπολεμήθη ἐν τῷ ἀναχωρεῖν ἀπὸ τὸ βασιλικὸν σράτευμα, καὶ ἐνίκηθη κατὰ κράτος. Μετὰ ταύτην τὴν φθορὰν, οἱ Τέρκοι δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ κινήσῃν πόλεμον, ἀλλ' ἠσύχασον, ἐν ὅσῳ διήρκεσεν ἡ βασιλεία τῆ Μανυῆλ, ὁ ὅποιος ἤδη ἐλευθερώθει ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἐνηχολεῖτο εἰς τὰ τῆς Θρησκείας, καὶ ἀγωνιζόμενος νὰ εἰσάξῃ καὶ νὰ ἐπυκνώσῃ αἰρετικὰ δόγματα, πρὸξέ-

νησε ὀλισματα κ' αἵρέσεις εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς προέδρου ἄλλοι μὲν ἐδοκίμαζον κ' ἐδέχοντο τὴν αἵρεσίν τε, ἄλλοι δ' ἔ. Ἐκ τῶν ἦτο κ' Εὐστάθιος, ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Θεσσαλονίκης, ὁ περιβόητος ὑπομνηματιστὴς τῆς Οἰκίας. Ἀλλ' ὁ θάνατος τῆ βασιλέως, ὅς τις συνέβη ἐν ἔτει 1180 ἐν μηνί Μαρτίῳ, κατέπαυσεν αὐτὰς τὰς ταραχάς. Λέγουσιν, ὅτι πρὸ τῆς θανάτου ἐνεδίδη ὁ βασιλεὺς τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἐλπίζων διὰ τῆς ὑποκλήσεως τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀσελγείων, εἰς τὰς ὁποίας ἦτον ἕκδοτος ἐν καιρῷ εἰρήνης.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

Ἀποθανόντος τῆς Μανθῆλ, παρέλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτῆς Ἀλέξιος Κομνηνός, ἀντὶ τῆς ὁποίας νῆς ἔτι (12 ἐτῶν) ὄντος διώκει ἡ μήτηρ αὐτῆς Μαρία μὲν ἀπόλυτον ἐξουσίαν, συγχωρῶσα εἰς τὸν νέον βασιλέα νὰ παραδίδεται εἰς ἡδονὰς κ' τρυφὰς, διὰ νὰ τὸν κάμῃ ἀνάξιον τῆς διοικήσεως, κ' ἀγωνιζομένη νὰ θησαυρίσῃ, ἐκκενῶσα τὸ δημόσιον θησαυροφυλάκιον. Ἐἰ ταύτη τῇ δυσυχῆ κατασάσει τῶν πραγμάτων τῆς βασιλείας οἱ Τῆρκοι εὐρόντες εὐκαιρίαν, ἐκυρίευσαν τὴν Σωζέπολιν κ' ἄλλας πόλεις τῆς φρυγίας. Τοῦτο πρὸξένησε μεγάλην δυσἀρέσκειαν τῆ λαῷ εἰς τὴν παρῶσαν διοίκησιν, τὸ ὅποιον βλέπων ὁ Ἀνδρόνικος, ὁ ἀνεψιὸς τῆς πρώτης βασιλέως, ἔφυγεν ἀπὸ τὸ Οἶναιον, ὅπερ ἐκλείδη ἀπὸ τὸν πρώην βασιλέα, κ' ἤρχετο μὲ τῆς ὁπαδῶν κ' φίλων τε εἰς Κωνσταντινῆπολιν, κηρύττων ἀπανταχῆ, ὅτι ἐμελέτα νὰ διορθώσῃ τὰ κακὰ τῆς βασιλείας, νὰ βεβαιώσῃ τὸ ἀξίωμα τῆ βασιλέως, νὰ βοηθήσῃ τὸν τυραννέμενον

λαόν, ἢ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν νέον βασιλέα ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν τυράννων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θεωρήμενος ὁ Ἀνδρόνικος ἀπὸ τὸν λαόν ὡς ἐλευθερωτὴς, ἦλθε χωρὶς πολλῆς δυσκολίας πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ μακρὰν τῆς Χαλκηδόνος. Ἡ βασίλισσα παρέδωκεν ὅλην τὴν διοίκησιν τῆς βασιλείας εἰς τὸν Ἀλέξιον, τὸν τότε πρόεδρον τῆς βουλῆς, πρὸς τὸν ὅποιον εἶχεν ἀνομιον ἔρωτα. Ὁ Ἀλέξιος ἐλπίζων ποτὲ νὰ ὑψωθῇ εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον, ἠγωνίζετο νὰ ματαιώσῃ τὰς σκοπὰς τῆ Ἀνδρονίκου· ἀλλὰ διὰ τὴν τυραννίαν τὴ ἐμισεῖτο παρὰ πάντων, ἢ οἱ στρατιῶται ἠνώθησαν μετὰ τῆ Ἀνδρονίκου. Τότε ὁ λαὸς συναθροισθεὶς, ἐκήρυξε τὸν Ἀνδρόνικον ἐπίτροπον τῆ νέου βασιλείας, ἢ παρέδωκαν αὐτῷ τὸν Ἀλέξιον, τὸν ὅποιον ἐτύφλωσεν. Οὐ πολλῷ δὲ ὑσερον ἐπέρασεν ὁ Ἀνδρόνικος τὸν Βόσπορον, ἢ ἔλθων εἰς προσκύνησιν τῆ βασιλείας, ὁ ὅποιος εὕρισκετο μετὰ τῆς μητρὸς εἰς ἓνα βασιλικὸν οἶκον ἐν τῷ προαεῖῳ εὐφραϊνόμενος, διέτριψεν ἐνταῦθα ὀλίγας ἡμέρας, ἢ εἶτα ἐμβὰς εἰς τὴν πόλιν εὐφημέμενος ἢ κροτέμενος ὑπὸ πάντων, ἐψηφίσθη διοικητὴς τῆς βασιλείας ἢ ἐπίτροπος τῆ νέου Ἀλέξιου.

Ὁ Ἀνδρόνικος ἔχων τοιαύτην ἐξουσίαν, ἐτυράννει ἀδεῶς τὸν λαόν χωρὶς διαφορὰς γένους ἢ τάξεως, ἄλλους μὲν ὑσερῶν ἀπὸ τῆ φωτὸς τῶν ὀμμάτων, ἄλλους δὲ θανατόνων. Ἡ Μαρία, ἡ θυγάτηρ τῆ πρώην βασιλείας, ἢ ὁ σύζυγος αὐτῆς Μαννὴλ, ὁ υἱὸς τῆ Ἀνδρονίκου, ἐφαρμακώθησαν· ἢ δὲ βασίλισσα ἐπνίγη. Εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον ταύτης ὁ τύραννος ὑποκρινόμενος ἀγάπην ἢ πίσιν πρὸς τὸν νέον βασιλέα, ἐσέφθη ἀπὸ τὸν πατριάρχην, ἢ τέλος ἔσειλεν ὁ ἀπάν-

Ἐρωπος τὸν Στέφανον τὸν ἀγιοχρισοφορήτην, καὶ ἔπνιξε τὸν ταλαίπωρον νέον βασιλέα κοιμώμενον μετὰ τὴν νευρὰν τῆς τόξης. Τοιοῦτον ὀδυνηρὸν θάνατον ἔλαβεν ὁ δυστυχὴς Ἀλέξιος ὁ Β' τῷ γ' ἔτει τῆς βασιλείας καὶ τῷ ἰε' τῆς ἡλικίας (1).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ.

Μετὰ τὴν δολοφονίαν τῆς βασιλέως ἐτυράννει ὁ Ἀνδρόνικος περισσότερον, ὥστε καθ' ἡμέραν ἐγίνετο αἱματοχυσία, καὶ οἱ κάλλιστοι ἄρχοντες ἐφονεύθησαν ἐν τὸς ὀλίγῃ χρόνῳ, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὅμως ἔφυγον μερικοὶ, καὶ μάλιστα Ἰσαάκιος Κομνηνός, ὁ συγγενὴς τῷ Μανυῆλ, ὅσις φυγὼν εἰς τὴν Κύπρον, ἐκυρίευσεν αὐτήν, καὶ ἐδείχθη τυραννικώτερος παρὰ τὸν Ἀνδρόνικον. Ὁ Ἀλέξιος Κομνηνός, ἀδελφὸς τῆς πρώτης βασιλέως Μανυῆλ, ἔφυγεν εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ καταπείσας τὸν Γβλιέλμον, τὸν βασιλέα ταύτης τῆς νήσου, νὰ πολεμήσῃ τὸν Ἀνδρόνικον, ἐσράτευσε μετ' αὐτῆς εἰς τὸ Δυρράχιον, τὸ ὅποιον κυριεύσας, ἦλθεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν ὁποίαν οἱ Σικελιωῖται διήρπασαν, φονεύοντες ὅλους, ὅσους ἀπὴντων. Ὁ δὲ τύραννος βλέπων αὐξανόμενος τῆς ἐχθρῆς ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ἐτυράννει ἤδη περισσότερον παρὰ ποτὲ, μὴ φειδόμενος καὶ αὐτῶν τῶν φίλων, τῶν ὀργάνων τῆς τυραννίας τε. Ἀπὸ τῆς πολλῆς εἰς θάνατον διορισθέντας ἦτο καὶ ὁ Ἰσαάκιος Ἀγγελος, ἀνὴρ ἐπιφανὴς καὶ γενεαλογούμενος ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης πολιτείας, ὁ ὅποιος φονεύσας τὸν κατ' αὐτῆς σαλέντα φονέα, κατέφυγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐκεῖ πλη-

(1) Νικήτ. εἰς Ἀλίξ. Κομνην.

σίον, ὅπερ συγκατέφυγον ὁ Θεῖος τε Ἰωάννης Δέκας, ὁ υἱὸς τε Ἰσαάκιος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἄρχοντες. Ἐπειδὴ ὁ Ἀνδρόνικος ἔτυχε τότε ἀποδημῶν ἀπὸ τῆς πόλεως, ὁ Ἰσαάκιος, ὅσιν ἠγαπάτο παρὰ πάντων διὰ τὴν εὐάρεσον καὶ εὐγενικὴν πολιτείαν τε, κατέπεισεν εὐκόλως τὸν λαόν, οἳ ὅποιοι ἔτρεχον ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως διὰ νὰ τὸν ἴδωσι, πρὸς βοήθειάν τε, εἰς τὴν οἷον ὡσεὶ συναχθέντες ἐν ἑκτῇ ἡμέρᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Σοφίας, ἐκήρυξαν ὁμοφώνως τὸν μὲν Ἰσαάκιον βασιλέα, τὸν δὲ Ἀνδρόνικον ἐχθρὸν τῆς βασιλείας. Ὁ δὲ τύραννος μαθὼν τὰ γενόμενα ἐν τῇ πόλει, καὶ μὴ ἐλπίζων ποτὲ νὰ δυνηθῆ νὰ καταπραῦνη τὴν ὀργὴν τῆ ὄχλου, ἢ ν' ἀντισταθῆ, ἔφυγεν εἰς τὸ Μηλίδιον, τὸ βασιλικὸν παλάτιον κατ' ἀνατολὰς τῆς Προποντίδος, καὶ ἐντεῦθεν ἐμελέτα νὰ φύγῃ εἰς τὴν Σκυθίαν· ἀλλ' ἐμποδιζόμενος ὑπὸ πνευμάτων ἐναντίων, ὡς ὑπὸ Θεῖας ποινῆς, ἐπιάθη καὶ προσήχθη δέσμιος εἰς τὸν Ἰσαάκιον, ὁ ὅποιος ἐκκόψας αὐτῆ τὴν δεξιάν, καὶ πηρώσας τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν, παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὰς ὄχλους, οἳ ὅποιοι ἐβασάνισαν αὐτὸν φρικτότατα, καὶ τέλος ἐφόνευσαν. Τοιαῦτον θάνατον ἔλαβεν ἕτος ὁ τύραννος, ὁ τελευταῖος τῶν Κομνηνῶν βασιλέων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, βασιλεύσας ἔτη δύο, καὶ ζήσας ἐβδομήκοντα καὶ δύο.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ.

Ἀναθὰς ὁ Ἰσαάκιος τὸν βασιλικὸν θρόνον, πρῶτον μὲν ἐφρόντισε ν' ἀπολαύσῃ τὴν εὐνοίαν τῶν ὑπηκόων διὰ τῆς πραότητος καὶ φιλανθρωπίας τε, ἀνακαλῶν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν τὰς ὑπὸ τῆ Ἀνδρονίκου ἐξορισθέντας, καὶ εὐεργετῶν ἄλλους πολλούς· ἔπειτα δὲ σεί-

λας τὸν Βρανᾶν, ἔμπειρον στρατηγὸν, κατὰ τῶν Σικελιωτῶν, οἱ ὅποιοι περιεπλανῶντο εἰς τὴν βασιλείαν τε ζητῶντες λάφυρα, κατετρόπωσεν αὐτὸς, βοηθόμενος καὶ ἀπὸ τῆς ἐγχωρίας, διὰ ξηραῶς τε καὶ θαλάσσης· καὶ ἔτιω καταπαύσας τὸν Σικελιωτικὸν πόλεμον, ἔσειλε μεγάλην ναυτικὴν δύναμιν καὶ στρατηγὸς Ἰωάννην τὸν Κοντοσέφανον καὶ Ἀλέξιον τὸν Κομνηνὸν, προσάξας ναὶ διώξωσιν ἀπὸ τὴν Κύπρον τὸν τύραννον Ἰσαάκιον Κομνηνὸν, περὶ ἧ εἵπαμεν ἀνωτέρω. Οἱ δύο στρατηγοὶ ἀπέβησαν μὲν ἀκωλύτως εἰς τὴν νῆσον, ἀλλ' ὁ Μεγαρεΐτης, περίφημος πειράτης, ἠνώθη μετὰ τῷ Ἰσαακίῳ Κομνηνῷ, καὶ ἐκεῖνος μὲν ἐκურίευσεν καὶ κατέκαυσεν ὅλον τὸν βασιλικὸν στόλον, ἔτος δὲ ὀρμήσας εἰς τὰ βασιλικά στρατεύματα διὰ ξηραῶς, κατέκοψεν αὐτά. Τότε οἱ Μυσοὶ ἀποσάντες, ἠνώθησαν μετὰ τῶν Σκυθῶν, οἱ ὅποιοι εἰσέβαλον σωρηδὸν εἰς τὰς πλησιοχώρας ἐπαρχίας. Οἱ σαλεῖς κατ' αὐτῶν Ἰωάννης Δέκας, ὁ θεῖος τῷ βασιλέως, ἀναμφιβόλως ἐνίκησεν τὴν ἐχθρὸν κατὰ κράτος, ἐὰν ὁ φιλύποπος βασιλεὺς δὲν ἔσελθεν ἀντ' αὐτῷ τὸν Ἰωάννην Καντακεζηνὸν, ὁ ὅποτος διὰ τὴν ἀλαζονείαν τε καὶ ἀβουλίαν ἐνίκηθη πολλάκις ἀπὸ τῆς ἐχθρῆς. Τότε ὁ βασιλεὺς διώρισεν ἀρχιστράτηγον τὸν Ἀλέξιον Βρανᾶν κατὰ τῶν βαρβάρων· ἀλλ' ἔτος ἐλθὼν καὶ νικήσας τὴν ἐχθρὸν, ἀπεσάτησεν ἐναντίον τῷ βασιλέως, καὶ ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ἀδριανέπολιν, τὴν πατρίδα τε, ἐστρατοπέδευσε πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ μάχης γενομένης, τὸ μὲν στρατεύμα τε ἐνίκηθη, αὐτὸς δὲ ἐφονεύθη μετ' ἄλλων πολλῶν στρατηγῶν. Αἴτιος δὲ ταύτης τῆς νίκης ἐχρημάτισεν ὁ Κορράδος ὁ Μοντφερράτος, ὁ ὅποτος εἶχε γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν τῷ βασιλέως Θεοδώραν.

Μετὰ τὴν κατάπαυσιν ταύτης τῆς ἀποστασίας, ὁ φιλύποπτος βασιλεὺς ἀπεφάσισε νὰ στρατεύσῃ πανστρατιᾷ ἐναντίον τῆ περιβοήτου βασιλείως τῆς Γερμανίας, τῆ Φριδερίκου Βαρβαρόσσα, ὁ ὁποῖος ἤρχετο μὲ μεγάλην δύναμιν εἰς βοήθειαν τῶν ἡγεμόνων τῆ σαυροφορικῆ πολέμου. Αὐτὸς ὑπεχέθη μὲν ν' ἀφήσῃ τὸν Φριδερίκον νὰ περάσῃ διὰ τῆς ἐπικρατείας τε, καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς ἀναγκαίας τροφὰς τῆ στρατεύματος, ἀλλὰ καταπειθεὶς ἀπὸ τὸν Σαλαδῖνον, τὸν βασιλέα τῶν Τέρκων, ν' ἀντιπαθῆ, ὁ ὁποῖος ὑπέχετο νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὴν Παλαιστίνην, ὅχι μόνον δὲν ἐφύλαξε τὴν ὑπόχεσίν τε, φυλακώσας τὲς πρέσβεις τῆ Φριδερίκου, ἀλλὰ καὶ ἔσειλε κατ' αὐτῆ τὸν ἀνεψιόν τε Μανβήλ μὲ δυνατόν στρατεύμα. Οἱ Γερμανοὶ παροργισθέντες εἰς ταύτην τὴν προδοσίαν καὶ ἀπισίαν τῆ Ἰσαακίη, εἰσέβησαν βιαίως εἰς τὴν Θράκην, ἐν ἣ εὗρον πολὺν σῖτον, καὶ ἐκυρίευσαν τὴν Φιλιππέπολιν, ὅπε ὁ Φριδερίκος διέτριψεν ὀλίγας ἡμέρας, ἕως ἔ ἀναπαυθῆ τὸ στρατεύμα. Ὁ βασιλεὺς ἀκέσας τὰ γεγονότα ἐθυμώθη, καὶ ἐπρόσαξε τὸν Μανβήλ, τὸν ὁποῖον κατηγορεῖ ὡς δειλὸν, νὰ πολεμήσῃ τὲς Γερμανέσ. Ὅθεν μάχης γενομένης πλησίον τῆς Φιλιππεπόλεως, ἐνίκηθη ὁ Μανβήλ, ἡ δὲ Νικόπολις, Ἀδριανέπολις, καὶ ὅλαι αἱ μεταξὺ τῆ Αἰγαίη πελάγους καὶ τῆς μαύρης θαλάσσης πόλεις παρεδόθησαν εἰς τὸν νικητὴν. Τότε ὁ βασιλεὺς ἀπολύσας τὲς πρέσβεις τῆ Φριδερίκου, ἔσειλε πρὸς αὐτὸν ζητῶν εἰρήνην, καὶ ὑποχόμενος νὰ τὸν βοηθήσῃ κατὰ πάντα τρόπον εἰς τὴν διάβασιν αὐτῆ εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἀλλ' ὁ Φριδερίκος ἀπεκρίθη, ὅτι τότε μὲν ἔμελλε νὰ παραχειμάσῃ εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ μεταχειρισθῆ

τὸν βασιλέα ὡς ἐχθρὸν, εἰάν αὐτὸς δὲν τῷ ἔδιδε πρὸς τὸ πάχα τὰ ἀπαιτούμενα πλοῖα πρὸς διάβασιν τῆ στρατεύματός τε· καὶ ὅτι μὴ δυνάμενος νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὰς λόγους τε, τὸν ἐπρόσαξε νὰ τῷ σείλη πρὸς ἀσφάλειαν εἰκοσιτέσσαρας τῶν πρώτων ἀρχόντων τῆς αὐλῆς, καὶ 800 τῆς μικροτέρας τάξεως. Ὁ Ἰσαάκιος ἐξερξε προθύμως εἰς ταύτας τὰς ἀτίμους συνθήκας, καὶ ἐσείλε παρευθὺς τὰς ζητηθέντας ὁμήρους καὶ ἄλλα πολύτιμα δῶρα πρὸς τὸν Φριδερίκον, ὁ ὁποῖος διαχειμάσας εἰς τὴν Ἀδριανέπολιν, ἐπέρατεν, εὐθὺς ἀρχομένῃ τῆ ἔαρος, εἰς τὴν Ἀσίαν (1).

Τῷ δὲ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας τῆ Ἰσαακίε συνέβη ἡ ἀποσασία ἐνὸς ἀπαταιῶνος, ὅστις ὠνόμαζεν ἑαυτὸν υἱὸν τῆ βασιλέως Μανυῆλ, καὶ μετὰ τὴν δολοφονίαν τέτε, ἡ ἀποσασία τῆ ἀδελφῆ τῆ βασιλέως Ἀλεξίε Ἀγγέλε, ὁ ὁποῖος πιάσας τὸν βασιλέα, ὅστις ἀ. κ. κατέφυγεν εἰς τὴν Μάκρην, ἐτύφλωσεν αὐτὸν ἐν τῇ 1193. τῆς Βήρας μονῆ.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ.

Ὁ δὲ Ἀλέξιος παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, παρεδόθη εἰς τὰ αὐτὰ ἐγκλήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἔλεγεν, ὅτι ἐξεθρόνισε τὸν ἀδελφόν τε, διημερεύων ἐν ἀσωτείαις καὶ τρυφαῖς, καὶ ἀφίνων τὰς Σκύθας καὶ Τέρκους νὰ κυριεύωσι πολλὰς πόλεις, καὶ νὰ διαρπάζωσιν ὁλοκλήρως ἐπαρχίας· καὶ τὸ χεῖρισον, παρέδωκεν ὅλην τὴν κυβέρνησιν τῶν βασιλικῶν ὑποθέσεων εἰς τὴν γυναῖκά τε Εὐφροσύνην καὶ εἰς τὰς εὐνοϊκὰς τε, οἱ ὁποῖοι κατετυράννην τὸν λαόν, πωλῆντες τὰ ἀξιώματα εἰς

(1) Νικήτ. εἰς Ἰσαάκ. Ἀγγέλ. βιβλ. Β'. κεφ. 4. 5.
Τόμ. Γ'.

τὸν καθένα, καὶ μεταχειριζόμενοι πάντα τρόπον τῷ νὰ
 θησαυρίζωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν. Ἐν δὲ τῷ 1202 ἔτει ὁ
 Ἀλέξιος ἐνθυμέμενος τὴν πρὸς αὐτὸν φιλανθρω-
 πίαν τῷ ἀδελφῷ Ἰσαακίῳ, ὅτε ἔτος ἐβασίλευεν,
 ἀπέλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ ἔλαθεν αὐτῷ
 τὸν υἱὸν Ἀλέξιον, ὅσις ἦτο δώδεκά ἐτῶν, εἰς τὴν
 αὐλὴν, καὶ ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν ὡς πατήρ. Ἀλλ' ὁ
 Ἰσαάκιος μὴ λησμονῶν τὴν κατ' αὐτῷ καὶ τῷ υἱῷ αὐ-
 δικίαν τῷ Ἀλέξει Ἀγγέλιον, ἐμελέτα πῶς ν' ἀπο-
 λαύσῃ πάλιν τὴν ἀρπαγείσαν αὐτῷ βασιλείαν. Διὸ
 κατέπεισε κρυφίως τὰς Λατίνους, καὶ διὰ τέτων τὴν
 θυγατέρα τε Εἰρήνην, τὴν σύζυγον Φιλίππου τῷ βα-
 σιλέως τῶν Γερμανῶν, νὰ καταπέισεν τῆτον πρὸς βοή-
 θειαν τῷ δυστυχῆς αὐτῆς πατρὸς καὶ τῷ ἀδελφῷ.

Ὁ δὲ νέος Ἀλέξιος ἔφυγε κρυφίως ἀπὸ τὴν Κων-
 σταντινούπολιν, καὶ ἔπλευσεν εἰς τὴν Σικελίαν, ὅπου συ-
 λαλήσας μετὰ τῆς ἀδελφῆς τε Εἰρήνης, ἣ ὁποία ἔτυ-
 χεν ἐκεῖ εὐρισκομένη, ἦλθεν εἰς τὴν Ρώμην, ὅπου
 ὑπεδέξατο αὐτὸν ὁ Πάπας εὐμένως, καὶ ἔδωκε συ-
 σατικά γράμματα πρὸς τὸν Φίλιππον. Οὗτος ὁ βα-
 σιλεὺς ἔδειξε πρὸς τὸν νέον Ἀλέξιον πᾶσαν ἐνδεχο-
 μένην εὐμένειαν καὶ φιλοφροσύνην, καὶ ὑπεχέθη νὰ τὸν
 βοηθήσῃ ἐξ ὅλης δυνάμεως· ὅμως μὴ δυνάμενος τότε
 νὰ τὸν βοηθήσῃ διὰ τὸν πόλεμον μετὰ τῷ Οὐγγῶν,
 τῷ ἀνταγωνισθῆναι περὶ τῆς βασιλείας, παρεκίνει τὰς
 Γάλλους καὶ Ἐνετὸς, οἱ ὅποιοι τότε εἶχον μεγάλην δύ-
 ναμιν εἰς τὴν Δαλματίαν, νὰ διώξωσι τὸν τύραννον,
 καὶ ν' ἀποκαταστήσῃν εἰς τὴν βασιλείαν τὸν νόμιμον βα-
 σιλέα Ἀλέξιον, τὸν πενθερόν τε. Οἱ Γάλλοι καὶ Ἐνε-
 τοὶ ἔσερξαν ἐπὶ συμφωνίᾳ τῷ νὰ πληρώσῃ ὁ Ἀλέ-
 ξιος μετὰ τὴν ἀποκατάστασίν τε ἐπὶ τὸν θρόνον 200

ἡμίλιτρα ἀργύρε δια τὸν σαυροφορικὸν πόλεμον, καὶ νὰ τρέφῃ δέκα μὲν χιλιάδας στρατιωτῶν ἕνα χρόνον πρὸς ἄλωσιν τῆς Αἰγύπτου, 500 δὲ εὐόπλους ἰππο-
 τας διὰ βίβ πρὸς φύλαξιν τῶν τόπων, ὅσους ἤθε-
 λον κυριεύσῃ εἰς τὰς ἀγίας τόπας τῆς Ἱερουσαλήμ.
 Ἡ συμφωνία ἐκυρώθη ἑκατέρωθεν δι' ὄρκων, καὶ τὸ
 σράτευμα ἐπλευσεν εἰς Κορφεῦ, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸν
 λιμένα τῆ ἀγίας Στεφάνου ἐν τῇ Προποντίδι, καὶ τέλος
 ἐπέξευσεν εἰς τὴν Καλκηδόνα ἀντικρου τῆς Κωνσταντι-
 νουπόλεως.

Ἐν τέτοις, ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος Ἀγγελος συ-
 ναγαγὼν τὰς στρατιώτας, ἐστρατοπέδευσεν εἰς τὸν Βό-
 σπορον ἀντικρου τῶν συμμάχων, οἱ ὅποιοι ὅμως διαβάν-
 τες τὸ στενὸν διὰ τὴν μικρὰν ἀντίστασιν τῶν εἰκοσι βα-
 σιλικῶν τριηρῶν, ἐπέξευσαν εἰς τὴν ξηρὰν, μεθ' ὃ
 οἱ βασιλικοὶ στρατιῶται ἀνεχώρησαν ἀτάκτως. Τῇ δὲ
 ἐπαύριον ἐκυρίευσαν οἱ Γάλλοι τὸν Γαλατᾶν, καὶ οἱ
 Ἐνετοὶ πλεύσαντες μετ' ἕριον ἀνεμον, ἐβύθισαν ἢ ἐκυ-
 ρίευσαν ὅλα τὰ βασιλικά πλοῖα ἐν τῷ λιμένι· ἔπει-
 τα δὲ δέκα ἡμέρας συντρίψαντες τὰ τείχη, οἱ μὲν
 Ἐνετοὶ διὰ θαλάσσης, οἱ δὲ Γάλλοι διὰ ξηρᾶς, συ-
 νώρμησαν ἀπανταχόθεν εἰς τὴν πόλιν. Οἱ Γραικοὶ ἀν-
 τεσάθησαν μὲν ἀνδρείως εἰς τὴν ὀρμὴν τῶν πολιορκ-
 κέντων· ἀλλὰ τέλος ὁ περίφημος Ἑρρίκος Δάνδελος,
 ὁ δεξ τῆς Ἐνετίας, παραθαρρύνων τὰς στρατιώτας ἔρ-
 γῳ καὶ λόγῳ, εἰσέβη· καὶ κυριεύσας ἕνα πύργον, ἔση-
 σεν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τὸ σημαῖον τῆ ἀγίας Μάρκας. Τότε
 ὁ βασιλεὺς βλέπων, ὅτι μέρος τῆ ἐχθρῆ εἰσέβη εἰς
 τὴν πόλιν, ὥρμησεν ἔξω κατὰ τῶν ἐχθρῶν, διὰ νὰ
 τὰς ἀναγκάσῃ ν' ἀναχωρήσεν· ὅμως ἀποκρουθεὶς με-
 τὰ μεγάλης αἱματοχυσίας, καὶ ἰδὼν ὅτι ὁ ἀνδρείος

Δάνδελος ἐκυρίευσεν ἤδη 25 πύργους πρὸς τὸν λιμένα, εἰσέβη εἰς τι πλοιάριον, καὶ ἔφυγε μετ' ὅλης τῆς θησαυρῆς καὶ τὰ βασιλικά παρασημα εἰς Δεβελτόν.

Εὐθὺς ἀφ' ἧς ἐγνώθη ἡ φυγὴ τῆς τυράννης, ὁ ὄχλος ὤρμησεν εἰς τὴν φυλακὴν, ὅπως ἐφυλάττετο ὁ Ἰσαάκιος ἀπὸ τῆς καιρῆς τῆς φυγῆς τῆς Ἀλέξης, καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν βασιλικὸν θρόνον, ἀπὸ τῆς ὁποῖα ἐδιώχθη πρὸ ὀκτώ χρόνων, καὶ μηνύσαντες τὰ συμβάντα εἰς τὰς συμμάχους, ἐκάλεσαν τὸν νέον Ἀλέξιον νὰ μεδέξῃ τῆς βασιλείας μετὰ τῆς πατρός. Οἱ σύμμαχοι ἀκέσαντες ὑπερεχάρησαν, καὶ ἀναγκάσαντες καὶ τὸν Ἰσαάκιον νὰ σέρξῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν μετὰ τῆς ἡῶς συνθήκην, ἐκήρυξαν αὐτὸν αὐτοκράτορα, καὶ α. χ. πρῆπεμψαν τὸν υἱὸν εἰς τὴν πόλιν, ὅπως ἐσέφθη τῇ 1203. α' Αὐγέστου 1203 συμβασιλεὺς τῆς πατρός. Ὁ δὲ τυράννος ἔφυγεν ἐκ τῆς Θράκης πρὸς τὰς βαρβάρους, καὶ ὁ γαμβρὸς τῆς Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις πρὸς τὰς Τέρκους. Οἱ δὲ Λατίνοι διέβησαν ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει εἰς Ἀσίαν.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Λατίνων ἀπέθανεν ὁ Ἰσαάκιος, καὶ ἔμεινε μονοκράτωρ τῆς βασιλείας ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξιος, ὁ ὁποῖος, διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ ὑποχρεώματα χρήματα εἰς τὰς Γάλλους καὶ Ἑνετοὺς, κατεβάρυνε τὰς ὑπηκόους μετὰ βαρυτάτης φόρου, διὰ τῆς ὁποῖα πρὸξένησε μῖσος καὶ δυσαρέσκειαν. Τότε Ἰωάννης ὁ Δέκας, ὁ ἐπικαλούμενος Μέρτζεφλος, ἀνὴρ ἄξιός καὶ ἐπιτήδειος, εὐρῶν εὐκαιρίαν τῆς ἀρπάσῃ τὴν ὑπέροχον δυνάμιν, τὸν μὲν ὄχλον παρώργιζε κατὰ τῶν Λατίνων, κατηγορῶν αὐτοὺς ὡς τὰς μόνους αἰτίους τῆς παρῆσης δυσυχίας, τὸν δὲ νέον βασιλέα κατέπεισε νὰ φέρηται πρὸς τὰς Λατίνους ἐχθρικῶς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Λατίνοι ἀντεφέροντο καὶ αὐτοὶ ἐχθρικῶς,

ἔσειλεν ὁ Μέρτζεφλος ἐν ὀνόματι τῆ βασιλέως πρὸς τὸν Βονιφάτιον, τὸν μαρκέσιον τῆ Μοντφεράτη, ἓνα τῶν φίλων τε, καὶ ὑπέχετο νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ παλάτιον καὶ τὸ φρέριον τῶν Βλαχερνῶν, τὸ ἐνδοθεὶς τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινέπολεως, εἰὰν αὐτὸς ἤρχετο καὶ τὸν ἠλευθέρουεν ἀπὸ τῆν ὀργὴν τῆ ὄχλου, ὁ ὁποῖος, ὡς ἐκεῖνος ἔλεγεν, ἔκαμεν ἀποσασίαν καὶ ἐκήρυξεν ἄλλον βασιλέα. Ὁ Βονιφάτιος πισεύσας τὰς λόγους τῆ ἀνδρός, ἠτοιμάζετο νὰ στρατεύσῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐν τούτοις δὲ, ὁ προδότης Μέρτζεφλος διαφημίσας τὸν λόγον, ὅτι ὁ Ἀλέξιος ἐκώλησε τὴν πόλιν εἰς τοὺς Λατίνους, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ἤδη νὰ τὴν κυριεύσῃν, εἰσέβη εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ βασιλέως καὶ τὸν ἐπνιξεν ἰδιοχείρως· ἔπειτα δὲ παρήρσιαι-οὗτος εἰς τὸν ὄχλον, καὶ φανερώσας εἰς αὐτοὺς τὸ τι ἔπραξεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν, παρεκάλει νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα ἄξιον τῆ ν' ἀντισταθῆ εἰς τὰς Λατίνους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἤδη πρόθυμοι νὰ τὰς ὑποδελώσῃν. Τότε οἱ φίλοι τῆ Μέρτζεφλου καὶ μετ' αὐτῶν ὁ ὄχλος ἠσπάσαντο αὐτὸν ὡς βασιλέα, καὶ τὸν ἐκάθισαν ἐπὶ τὸν βασιλικὸν θρόνον, ὡς τὸν μόνον ἄξιον ἄνδρα τῆ νὰ ματαιώσῃ τὰς νομιζομένους σκοπὰς τῶν Λατίνων.

Οἱ δὲ Λατῖνοι ἀκήσαντες τὰ γεγονότα, συνώμοσαν νὰ κινήσωσι τὰ ὄπλα κατὰ τῆ τυράννη, διὰ νὰ τιμωρήσωσι τὴν δολοφονίαν ἐνὸς βασιλέως, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ ἔβαλον ἐπὶ τὸν θρόνον, καὶ ἐν ταύτῳ νὰ κυριεύσωσι τὴν Κωνσταντινέπολιν καὶ ὅλην τὴν μοναρχίαν, ὄντες παρωργισμένοι, ὅτι ἐπρωδάθησαν πολλάκις ἀπὸ τὰς Γραικὰς βασιλεῖς, καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ χρονοτριβῶσιν εἰς τὰς σαυροφορικὰς πολέμους. Ὅθεν συναγαγόντες ὅλον τὸν στρατὸν, διέβησαν τὸν Βάσκο.

ρον, ἔπειθ' ἐπολιόρκησεν τὴν Κωνσταντινούπολιν κατὰ γῆν τε
 ἔθ' θάλασσαν, ἔθ' συντρίψαντες τὰ τείχη, ὤρμησαν
 ἀπανταχόθεν τῇ ὀγδόῃ τῆς Ἀπριλίου· ἀλλ' ἀποκρού-
 μενοι γενναίως ἀπὸ τῆς Γραικῆς, ἀνεχώρησαν· τῇ
 δὲ δωδεκάτῃ τῆς αὐτῆς μηνὸς ὤρμησαν πάλιν, ἔθ' τέ-
 λος εἰσέβησαν εἰς τὴν πόλιν, κόπτοντες ἔθ' σφάζοντες
 ὅσους ἀπήντων, ἕως ἢ νυκτὸς γενομένης, οἱ Λατῖνοι
 ἐπρόσαξαν τὴν στρατιωτικὴν νὰ παραταχθῶσιν εἰς τὰ διά-
 φορα μέρη τῆς πόλεως, ἔθ' νὰ προσέχωσι· τῇ δὲ ἐπαύ-
 ριον βλέποντες ἀντὶ ὀπλισμένων ἐχθρῶν πλῆθος ἀν-
 θρώπων ἐρχομένων ἀπανταχόθεν μετὰ σαυρῆς, σημάτα,
 εἰκόνας ἀγίων, λείψανα κτ. ἔθ' ἐπικαλυμένων ἔλεος,
 ἐθαύμασαν· ἔθ' εὐσπλαγχνιζόμενοι ὑπέσχοντο εἰς αὐ-
 τὴν τὴν ζωὴν, ἐπρόσαξαν ὅμως ν' ἀναχωρήσεν εἰς τὴν
 οἰκιστῶν, ἔθ' ἔτι παρέδωκαν τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν
 ἡμέραν εἰς διαρκεσὴν τῶν στρατιωτῶν, τῆς ὁποῦς ἐ-
 πρόσαξαν αὐστηρῶς νὰ μὴ χύσωσιν αἷμα, μήτε νὰ
 βιάσωσι γυναῖκας, ἔθ' νὰ συγκομίσωσιν ὅλα τὰ λά-
 φυρα εἰς ἓνα τόπον, τὰ ὅποια ἔμελλον νὰ διαμεριωθῶν
 κατ' ἀξίαν ἐκάστῃ ἀνθρώπῳ. Ὅλοι οἱ ἄρχοντες ἔθ' ὁ
 Μιρτζεφλος ὁμῆ μετὰ τὴν Εὐφροσύνην, τὴν σύζυγον τῆς
 προβασιλεύσαντος Ἀλεξίου Ἀγγέλου, ἔθ' μετὰ τὴν θυ-
 γατέρα ταύτης Εὐδοξίαν ἔφυγον. Αὕτη δὲ ἡ μεγά-
 λη μεταβολὴ τῆς Γραικικῆς βασιλείας συνέβη ἐν ἔτει
 1204. ἀπὸ θεογονίας χιλιοσῶν διακοσιοσῶν τετάρτῳ.